

Tomislav Domović
ŽIVO BLATO

Notirano srebro

jeziče hrvatski

više je u tebi krvi no pjesme

no i krv pjevati zna

iz kajdanke usta, notiranog srebra

više je u tebi ljepote no što skromnik isplesti zna

a ti si bujica kad o ljubavi slovkaš

ti si bonaca kad bol raširi jedra

PADAT ĆE TOPOLE I BOROVI

Želim šljem!

Želim šljem!

Veliki šljem!

Šljem da dvije glave stanu pod njegov

klobuk bespameća.

Moja i MOJA. Dvije posvađane.

Želim da pada drveće kada dobijem šljem.

Želim da trčiš gologlava kada će padati drveće.

Imat ću pokrov za sebe i mene tvog.

Ja ću jedini imati zaštitu.

Trčat ćeš k meni.

Bježat ću

nogama pod šljemom,

očima pod maskom,

jezikom pod zubima. Stizati se.

Možda ćeš preživjeti

a možda i ne.

Uvijek si imala pamet ljepote ali ti se zrnice

sreće otkotrljalo u moj SKOK.

Trčat ćeš k meni dok će topole padati

i borovi po glavama.

Imat ću šljem i bježati.

Plakat ćeš (a možda i ne)

ćurkom suze iskapati,

no neću stati.

Kada padneš priznat ću koliko mi značiš;

koliko te pokušavam voljeti

mirnu, nepomičnu ili mrtvu.

Svejedno.

šljem će se ionako oznojiti za dvije glave.

U CJEDILU

U koštac! U koštac!

nasmijano glavinjati iz klozeta
zapravo ukliniti se u meso kao prasak petarde
u prosinačko veče
puknuti se u dekolte
u asepsol-aerosol magli
prepiliti zatvorske rešetke turpijom prokrijumčarenom
u kolaču zvanom maternica
sagnuti se i pustiti se u plavcom opkoljeno vrijeme
stružeš oplatom po dnu
bujica te iznutra mrvi
prepustiš se
lebdiš dva metra nad zemljom
tvoja ljuštura odvojena od tebe postaje prah
sve vidiš
u neispucanim negativima i nenasnimljenim
filmskim vrpcama
djed putuje sa šefljama domobranske satnije
klate i klopa raj u niz cestu
djed baca metke od sebe kao uroke
vidiš to i smiješ se
krv nije voda

dobro jezdiš
dobro se ne predaješ
pravi si fetus artist
izdaleka namirišeš živo blato
ne spavaš u kućama građenim na podzemnim vodama
možeš preživjeti hraneći se kupinama i malinama
pogled ti je čist misao bistra
no ipak se pitaš zašto su curice stisnute kao
samostani u bregovima

ANNO DOMINI 1990.

koliko dugo prebrojavat ćete

kosti umrlih duša

gospodo

i kad ćete prestati tek udahnete živote

postrojavati u ešalone

gospodo

dopustite već jednom da ovu zemlju natapa kiša

snijeg

i rosa

samo nebo da je natapa

i nitko i ništa više

ONIMA KOJI IŠČEZNUĆE SHVAĆAJU KAO PROLAZNOST

o!

drugačije sam te zamišljao

Geo moja

još dok sam se spremao sići pod tvoj kišobran

(istina jest da bila si isto tako elipsasta)

prstima mogao sam napipati tvoje bilo

(isto tako poplavljenju)

dahom sušio sam koru i još dublje

ulazio u slivove tvojih rijeka no ribe su imale

veselije oči

drugačije sam te zamišljao

žene su blago ispirale kotlove

muškarci kušali mlačnu rakiju

i djeca objahivala kolica

prodavača sladoleda

bio sam tad zračna struja

djevojkama škakljalo u njedrima

bio sam potpala

i polinezijski kralj

odjeven u palmino lišće

vidio sam te kao veliku postelju

mirisnu bijelu i meku

i dan u kojem zaboravljeni postaju Netko

vidio sam te kao noć obrubljenu sa sto tisuća svjetionika

i mislio Geo draga da ćeš

ostati veliki grozd od sokova što se cijede niz oluke

te da ćeš neumorne kiše i mrtve riječi

potopiti u ocean i pustiti da se napokon u šutnji

desi bljesak

i sve huškače proguta usuda gnjev

MOLITVA

stranci ulaze
razmjenjuju me kao sedmicu
tref
u igri u kojoj netko mora
ostati magarac
a moje uho Modra je spilja željna riječi

pokrij me tijelom
kao korov crne tulipane na zemlji
otetoj od vode

dok u dugim sjenama
planinarkama trasiram put
praćke se na međama zatežu
bira se najteži kamen da zatvori gorsko vrelo
i traži se izvor vatre
dostatan za paljenje
sjenika i knjižnica

stihija drobi kamennece u bubregu
i žučnu vrećicu
napuhuje
uho začepљуje

dok u dugim sjenama Modra spilja se zatrpava
i valovi odbijaju se o neko
sretnije stijenje
široka srca dajem oprost
i u ruševinama nadopisujem pjesmu

pokrij me tijelom
kao korov crne tulipane na zemlji
otetaj od vode
spali me
pepelom ugasi buktinje
nek se rasprostire velika noć
u tišini
u pomirenju

ljetno 1989.

SUVREMENICIMA

začudo
punjenog silikonskim paketićima
izbjegavaju me
odbacuju

a nadjeven sam krasotom
i glava razložno je žustra
i kao kućni puzavac ruke raspredam u dugačke niti
pohota iz mene se prelijeva
a oni

sjede
ne grizu
pod stećcima zure u nebo
iskajući vatru za pleme

a riječ je munja

od koje uporno se brane

RAZGLEDNICA

(kombinacija nekoliko klasičnih motiva u glavi neostvarenog pulferaša)

u proljeće lokomotive sretnije fučkaju
zapisano je u bilježnici
(njene korice spomenik su ludih ljeta)
na travnjaku
bez perina i jastuka
smanjujem tijelo do veličine žalca
zujim od Tomislavova trga dižući prašinu
u grlo grada
i ljubim sjene
izuzetno snažan
pa se tope
tramvajske tračnice po kojima žene jure u skučene
podstanarske sobičke
zatim podgrijavaju jučerašnji ručak
i uz miris repe odvlače se do otomana
pomno zagledane u rubriku
VRTULJAK LJUBAVI
plivam kroz to more bez oseke

a tek kad se u Vlaškoj zaodjenem u treptaj noći
i u optok tijela krenem na svojim
stopalima od žeravice
mogu otrpjeti muk zidova

i sva prekinuta plakanja
zapisano je
da tako mora biti
jer mač je uvijek u rukama jačih

a moj grad
sagnuta je tulipanova glava
i kliktaj pod nekim drugim nebom
se lomi

zato uzmi paunovima perje i vidjet ćeš
kako nestaje gordost
i odreži
gusanima krila
pa ćeš saznati
kako je hrabrost nepostojani oblik mjesečarenja

uz lagane dimove mira na prijelomu
noći u dan
dok beton izdiše
korake
psovke i ranjene ptice
svako progonstvo čini mi se čestitije od sna
u izokrenutim jastučnicama

zato
eto zato
sadim cvijeće
sadim cvijeće
razgovaram sa zemljom i Savu molim da im
oprosti

ZNAKOVI ŽIVOTA

uredno spavam u pidžami
steznikom oblažem bubrege u zimskim noćima
pa ipak strepim kada pogled padne na veliki
kuhinjski nož
pomislim na srce u čvoru
i nagnuta seoska raspela

ridaj
ridaj prijatelju
sasjeći će me tvoja loša pjesma
partituta po kojoj sviraju vatrene lopte
ridaj
žene u košarama odnose trubadure
i ulice nemaju više prozore
zato uredno spavam otvorenih očiju uprtih u zid
molitvom za prekoborjne zazivajući svjetlo
ridaj prijatelju
staklenik se ruši na mene
no nije kraj

vidjet ćeš sljedećeg proljeća
što će izrasti iz mog sjemenja

LOV

ciljam u medvjede
promašujem i zečeve
a ponovo pada noć
i neka vlada
tko zna gdje

nitko nije čupao visibabe iz poljupca
otkidao perje i kovao zavjere
prostor je izgledao kao jedna
velika soba
ostavljena samo za dvoje

ciljam u medvjede
promašujem i zečeve
jašem krbavskim poljima
iza vuče se razbijena vojska
razočarana u svetost riječi
i milostivost ljubavi

ciljam i promašujem
jašem
iza vuče se razbijena vojska
i proklinje moje ime

MONOLOG O MRŽNJI

ubit ću te

zatim

ubit ću se

no

i u smrti

mi smo nejednaki

drukčije se raspadamo

drukčije nas zemlja jede

onaj lanjski snijeg

nisi osjetio

onaj lanjski snijeg bio je zastor

pred kojim bogobožni smrtnici padaju na koljena

misleći da u nebu je odgovor

i melem za naše

otrovne poglede

TRAVNJAK U KABINETU

u blijedo vime zemlje častoljubivi nerado ulaze
ukoliko se brzo raspadaju
vrijesak bolje raste
moja ruka slobodno ga bere
u stan unosi ljekovitost
nakon toga padam lomljiv kao kineski porculan

u sobi vrijesak diše
i moje tijelo kao borov trupac truli
jer sve je počelo nalikovati prirodi
razasuti papiri
filmske vrpce
riječi od bola

ako netko drag sada uđe
bujicu neću moći zaustaviti

NA POLOMLJENIM KOPLJIMA

putnik sam bez kofera
u velegradski šlag uglibljen
dok mrači se sve brže
kao silueta moćnog oka promatram
boca na boci
čovjek čovjeka uzjahuje
žena na ženi suton tka
promatram i sahnem
u koritu rijeke dubeci dno

mrači se sve brže
Sjevernjača se ne nazire
duhovi nad pašnjacima lebde
zalutalima ne zna se broj

KRPLJE U SNIJEGU

dane trošim kao krpje u snijegu
izuzeo sam
patos

čistim se
ali i uz to uspijevam prkositi
sablaznima što grijane termoformama pijuckaju u lavor
njihovim praznim dušama skitam
gotovo izgubljen u ogromnom prostoru
mračnom i tjeskobnom

sve dobro - meni znano
stane u jednu štrucu kruha
u tren izjedemo meku unutrašnjost
pa se dugo korom sitimo
zalud

dane trošim kao krpje po snijegu
vrijeme mi je uskraćeno prije no što sam ga zamislio
i nema tajnog mjesta za koje bi pobjede bez vojne
bile dobivene

TUPI MAČEVI

mirni odlazak na stratište nije predaja
jer znam
da su vješala pod kojima stojim — obični žniranci
ne mogu izdržati teret tijela spremnog na sedam života
zvjerokradice bodu moje jetke misli
a od mene ni glasa

prignute šije vazali odlaze tupih mačeva
pomrčini već je kraj
u zjenice ponovno prikrada se čar
i misli su opet snažan vjetar
zapuhan u krhko tijelo izronjene iz krvavog mora

NALIČJE RUSKOG RULETA

stegnuo sam cvijet
zabio nos u travu
kao vila raspletene kose nakon naporne noći
iz potmule grmljavine izvlačim svjetlo
nad čardom vinem se
i nestanem na neko vrijeme
dovoljno dugo
da zaborave da sam ih vretenima uspavljivao
i veslao nad vodama kad su se utapljali
dovoljno dugo
da u naličjima pronađem pokoju vijest o preobraćenju
i zalupim vratima
dovoljno jako
da klinovi poispadaju
a oni ostanu za stolom
igrajući ruski rulet u grotlu
do istine
jačeg